

Aan de gemeenteraad

Datum : 13 mei 2025
Zaaknummer : 4576429
Contactpersoon : Cile Schulz
Telefoonnummer : 026 3773571

Onderwerp: Nieuwe repetitiegebouwen Theater Oostpool en Introdans

Geachte voorzitter en leden,

Wij informeren u over ons besluit van 13 mei 2025 om:

- 1) Het voorkeursscenario voor de nieuwe repetitiegebouwen van Theater Oostpool en Introdans verder uit te werken.
- 2) Kennis te nemen van het voornemen van de Provincie Gelderland om het bedrag van eenmalig € 10 miljoen dat beschikbaar is voor een onderkomen voor beide gezelschappen, volledig te bestemmen voor het repetitiegebouw van Introdans.
- 3) Om deze reden de bijdrage die uw raad eerder beschikbaar heeft gesteld voor de repetitiegebouwen van Theater Oostpool en Introdans volledig ter beschikking te stellen voor Theater Oostpool.
- 4) Te onderzoeken of het tekort dat bestaat op de nieuwbouw van Theater Oostpool (gedeeltelijk) is op te lossen met een financiële constructie en hoe het resterend tekort voor theatertechniek mogelijk gedekt kan worden.

Samenvatting

Er is een voorkeursscenario voor de nieuwe repetitiegebouwen van Theater Oostpool en Introdans. Het gaat om de locaties roze gebouw met parkeerterrein en het Politiebureau, beide in de nabijheid van het Stadstheater. De provincie Gelderland is voornemens de provinciale subsidie voor de nieuwbouw van de gezelschappen volledig te bestemmen voor het repetitiegebouw van Introdans. De gemeentelijke subsidie zal om deze reden volledig worden bestemd voor het repetitiegebouw van Oostpool. Zodoende dragen beide overheden bij aan een tijdige, duurzame en toekomstbestendige oplossing voor de nieuwbouwopgave van beide gezelschappen, wat een belangrijke voorwaarde is voor hun continuïteit en verdere ontwikkeling als landelijke topgezelschappen.

Datum: 13 mei 2025
Zaaknummer: 4376974
Pagina: 2

Inleiding

Theater Oostpool en Introdans zijn landelijk toonaangevende instellingen die van groot belang zijn voor stad, regio en provincie. Zij worden door Rijk, provincie(s) en de gemeente langjarig ondersteund in hun ambities. Adequate huisvesting (repetitieruimte) is daarvoor een belangrijke voorwaarde. Zonder dat komt hun positie in de landelijke culturele basisinfrastructuur (BIS) en daarmee de continuïteit van de gezelschappen in gevaar. Het Rijk stelt geen directe vereisten aan de huisvesting van gezelschappen, maar goede repetitieruimte wordt als belangrijke randvoorwaarde gezien om aan de beoordelingscriteria te voldoen en geld te blijven ontvangen vanuit het Rijk. Beide in Arnhem gevestigde gezelschappen kampen al geruime tijd met ontoereikende ruimte om te repeteren. De huidige panden voldoen niet meer aan de functionele eisen van onder andere toegankelijkheid en goede werkomstandigheden. Dit is een rem op de artistieke ontwikkeling en gezonde bedrijfsvoering van de gezelschappen, en belemmert hun functioneren op topniveau.

Om deze reden heeft u in oktober 2022 structurele middelen beschikbaar gesteld voor de herhuisvestingsopgave van Introdans en Theater Oostpool (€ 250.000 per jaar, voor 40 jaar met ingang van 2027¹, [Raadsvoorstel "Vervolg Lauwersgrachtalliantie"](#)). De provincie Gelderland zegde in 2023 een eenmalige subsidie van € 10 miljoen toe voor een gezamenlijke onderkomen van beide gezelschappen. In 2023 hebben Oostpool en Introdans de haalbaarheid laten onderzoeken van een gezamenlijk repetitiegebouw in de nabijheid van het Stadstheater. De uitkomst hiervan was dat een gezamenlijk repetitiegebouw rond het Stadstheater zowel ruimtelijk als financieel binnen afzienbare termijn niet haalbaar is. U bent hierover per brief geïnformeerd op 12 december 2024 ([Raadsbrief Herhuisvesting Introdans en Oostpool](#)).

Voorkeursscenario

De afgelopen maanden is op initiatief van de gemeente een aantal locaties onderzocht vanuit de wens voor zowel Introdans als Oostpool een tijdige, passende en toekomstbestendige oplossing te vinden. Tegelijkertijd hebben de gezelschappen, samen met het Stadstheater, een visie op hun huisvesting opgesteld (zie bijgaande *Letter of intent*). De gezelschappen stellen daarin dat zij graag in de directe nabijheid van het Stadstheater gevestigd willen zijn. Dit leidt tot de keuze voor twee locaties rond het Stadstheater voor de toekomstige repetitiegebouwen: het roze gebouw inclusief parkeerterrein voor het repetitiegebouw van Introdans en het Politiebureau voor het repetitiegebouw van Oostpool.

Theater Oostpool en Introdans zijn al sinds jaar en dag huisgezelschappen van het Stadstheater. Sinds de oprichting van beide gezelschappen (in resp. 1953 en 1971) is er een nauwe band met het theater en wordt er op verschillende gebieden samengewerkt. Zij hebben in de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met het Stadstheater over mogelijkheden om dit nog verder uit te bouwen, zowel artistiek, ruimtelijk als in de bedrijfsvoering. Dit past in een landelijke trend van vergaande samenwerking tussen podia en gezelschappen, waarbij men elkaar versterkt en stimuleert (onder andere in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam). Ook in de Uitgangspuntennota Cultuurbeleid 2025-2028 *Standplaats Arnhem*, die

¹ Rekening houdend met indexaties is dit bedrag inmiddels ca. € 260.000.

Datum: 13 mei 2025
Zaaknummer: 4376974
Pagina: 3

binnenkort ter vaststelling voorligt bij uw raad, is het delen van ruimte, faciliteiten en kennis een belangrijk uitgangspunt.

Duidelijk is dat alle partijen mogelijkheden zien tot vergaande samenwerking, met op een aantal gebieden ook synergievoordelen. Zo wordt gekeken naar optimalisaties in de Programma's van Eisen van beide repetitiegebouwen die mogelijk worden dankzij het medegebruik van de grote en kleine zaal, studio, foyers en buitenruimte van het Stadstheater. De studio bijvoorbeeld kan ingezet worden voor educatie- en interactieprojecten en jongerenvoorstellingen.

Vestiging rond het Stadstheater maakt de gezelschappen ook veel beter zichtbaar dan in hun huidige panden, die enigszins verborgen liggen. Zij kunnen hierdoor de band met het publiek versterken en hun publieksfunctie beter vervullen. Zo kunnen er bijvoorbeeld groepen ontvangen worden voor een bezoek aan repetities in de repetitiegebouwen, gevolgd door een workshop in het theater. Voor het Stadstheater betekent de aanwezigheid van Oostpool en Introdans onder andere een kans nieuwe publieksgroepen binnen te halen. Zowel Introdans als Oostpool zijn sterk in het bereiken van een divers en jong publiek. Ook zien de instellingen diverse mogelijkheden tot samenwerking en kennisdeling wat betreft educatie, marketing en communicatie, techniek en productie, en mogelijk ook in de bedrijfsvoering. Door optimaal gebruik te maken van elkaars kennis, kunde, faciliteiten en ruimte ontstaat een brandpunt van artistieke vernieuwing en een nog vitaler podiumkunstenklimaat. Met hun aanwezigheid maken de gezelschappen het gebied tot een dynamische en aantrekkelijke plek. Zo ontstaat een culturele hotspot met regionale en landelijke uitstraling en met een belangrijke meerwaarde voor het vestigingsklimaat van Arnhem. Dit alles geeft een krachtige impuls aan de positie van Arnhem als G9-stad en belangrijke cultuurstad in Oost- Nederland.

Consequenties

De provincie is voornemens het bedrag van eenmalig € 10 miljoen niet langer voor een onderkomen voor beide gezelschappen te bestemmen, maar volledig beschikbaar te stellen voor het repetitiegebouw van Introdans. De reden is dat de provinciale middelen reeds beschikbaar zijn, men de urgentie bij Introdans het hoogst inschat en men provinciale subsidie alleen willen verlenen voor plannen die uitvoeringsgereed zijn, wat het geval is bij Introdans. Om deze reden heeft nieuwbouw voor Introdans op de locatie van het roze gebouw de voorkeur, omdat dit gemeentelijke grond betreft en daarmee beschikbaar is.

Besluitvorming over de inzet van de provinciale middelen vindt voor de zomer plaats. De verwachte kosten voor het realiseren van een eigen repetitiegebouw voor Introdans worden momenteel geraamd op circa € 14 miljoen. We schatten in dat Introdans met de provinciale bijdrage een sluitende businesscase heeft voor de bouw.

De structurele subsidie van de gemeente Arnhem (€ 250.000 per jaar voor een periode van 40 jaar, m.i.v 2027) zal volledig worden ingezet voor het repetitiegebouw van Theater Oostpool. We staan hiermee voor een financiële opgave. De verwachte kosten voor het realiseren van een eigen repetitiegebouw van Theater Oostpool worden momenteel ingeschat op circa € 12,6 miljoen. Met de beschikbaar gestelde structurele subsidie heeft Oostpool niet voldoende dekking voor de benodigde investering. Daarnaast heeft Oostpool, in tegenstelling tot Introdans, de nodige theaterinstallaties nodig voor de repetitiefunctie.

Datum: 13 mei 2025
Zaaknummer: 4376974
Pagina: 4

Deze investering wordt momenteel globaal geraamd op ca € 2 miljoen. Dit is in de businesscase van Oostpool nog niet gedekt.

De opgave waar wij nu voor staan is te onderzoeken of het tekort dat bestaat op de nieuwbouw van Theater Oostpool (gedeeltelijk) is op te lossen met een financiële constructie en hoe het resterend tekort voor theatertechniek mogelijk gedekt kan worden.

Vanwege de onzekerheid rond de locatie Politiebureau zullen wij ook een andere, alternatieve locatie onderzoeken. Wij zullen ons maximaal inspannen om nog in 2025 een beschikbare locatie voor het repetitiegebouw van Theater Oostpool te vinden.

Er worden duidelijke afspraken gemaakt tussen de gemeente, de instellingen en de provincie Gelderland om ervoor te zorgen dat beide instellingen de voorzieningen krijgen die passen bij de rol die zij vervullen binnen de stedelijke, provinciale en landelijke cultuursector.

De nieuwe repetitiegebouwen kunnen bij de ingebruikname op termijn leiden tot hogere exploitatielasten bij beide gezelschappen. Het is in principe aan de gezelschappen zelf om dit verder uit te werken en op te lossen, maar dit kan op termijn mogelijk een knelpunt worden bij een gelijkblijvend subsidieniveau. Dit is als zodanig opgenomen in de Perspectiefnota 2026-2029 (H.3, Herhuisvesting Oostpool en Introdans). Een exploitatieraming voor het jaar 2029 maakt deel uit van de businesscases die de instellingen op dit moment opstellen.

Vervolgaanpak

Het voorkeursscenario wordt de komende maanden verder uitgewerkt. De gezelschappen scherpen hun Programma's van Eisen aan op mogelijke synergie met het Stadstheater en verdiepen hun businesscases. Dit wordt verder vertaald naar de stedenbouwkundige uitwerking, in samenhang met opgaven zoals beschreven in het Ontwikkelperspectief voor Centrum Arnhem en het ontwerp van de Stadsoase. De gemeente heeft hierin een organiserende en faciliterende rol.

Het repetitiegebouw van Introdans lijkt goed inpasbaar op de locatie van het roze gebouw met parkeerterrein. De gemeente onderzoekt de komende maanden wat de (financiële) gevolgen zijn van de ontwikkeling van dit gebouw voor onder andere ruimtelijke ordening, mobiliteit, duurzaamheid en andere stedenbouwkundige aspecten.

Over de beoogde locatie voor het repetitiegebouw van Oostpool loopt het gesprek met de Nationale Politie.

De uitkomst van de uitwerking van het voorkeursscenario (inclusief mogelijke alternatieve locatie voor Oostpool) wordt in het derde kwartaal aan u voorgelegd. Dit betreft ook de ruimtelijke en stedenbouwkundige consequenties die dit heeft voor het gebied en de meerkosten die het voorbereiden van de bouw voor de gemeente met zich meebrengt. Tot slot willen wij met een voorstel komen voor de financiële opgave die er ligt met betrekking tot de nieuwoopgave van Theater Oostpool.

Datum: 13 mei 2025
Zaaknummer: 4376974
Pagina: 5

Communicatie en participatie

De provincie Gelderland is geïnformeerd over ons besluit en zal gelijk met het uitgaan van de raadsbrief de Staten informeren.

We betrekken de directe omgeving rond het Stadstheater bij de toekomstige planvorming. We nemen dit mee in het communicatie- en participatietraject dat in gang is gezet rond de vernieuwing van het Stadstheater. Hierover zijn twee informatieavonden geweest, waarbij ook de mogelijke komst van een gebouw op de locatie van het roze gebouw en het parkeerterrein is genoemd. Wij zullen omwonenden over het bovenstaande informeren middels een bewonersbrief.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage

- Letter of Intent Oostpool, Introdans en Stadstheater